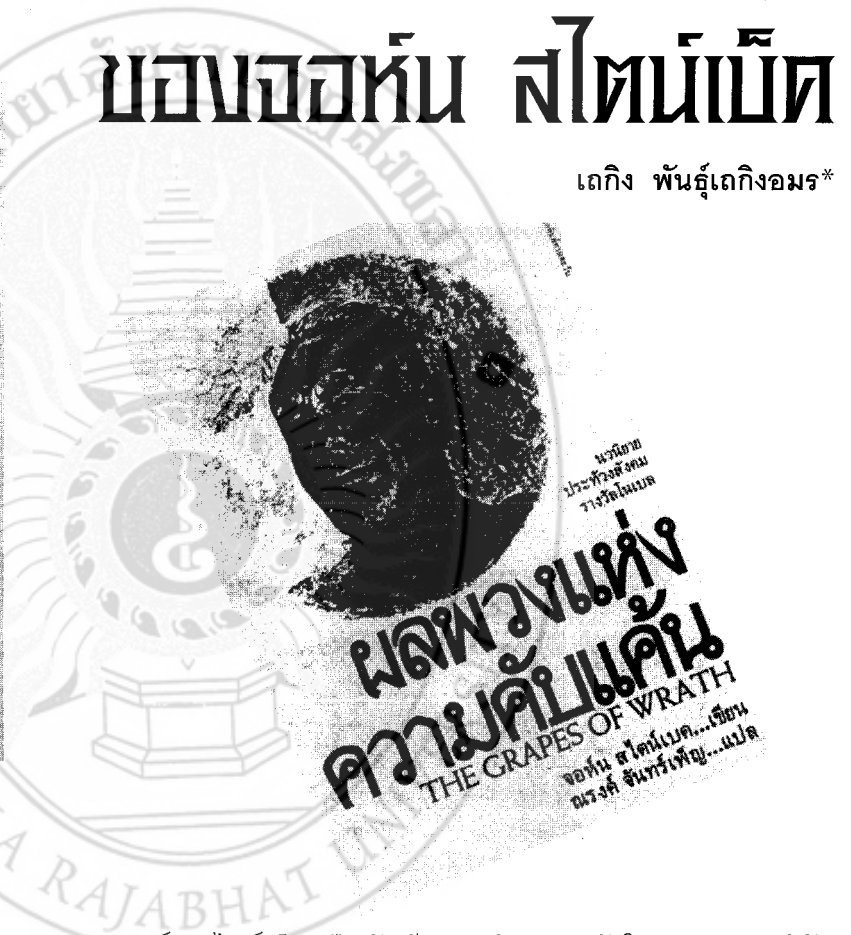

ผลพวงแห่งความคับแค้น: ผลพวงแห่งความเป็นเตลิวฟอร์เนียน ของจอห์น สไตน์เบ็ค

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร*

จอห์น สไตน์เบ็ค เป็นนักเขียนนวนิยายรางวัลโนเบลชาวอเมริกัน จากเรื่อง *เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท* (The Grapes of Wrath) ซึ่งณรงค์ จันทรพิชญ์ แปลเป็นไทย และสำนักพิมพ์ทานตะวัน จัดพิมพ์ เมื่อ พ.ศ. 2527 ในชื่อเรื่องว่า *ผลพวงแห่งความคับแค้น*

ประวัติและผลงานโดยสรุปของจอห์น สไตน์เบ็ค

จอห์น เอิร์นสต์ สไตน์เบ็ค (John Ernst Steinbeck) เกิดเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 1902 ที่เมืองซาลินัส มลรัฐแคลิฟอร์เนีย เป็นนักเขียนชาวอเมริกันซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีจากนวนิยายเรื่อง *เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท*

*รองศาสตราจารย์ ประจำโปรแกรมวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา

พิมพ์ในปี 1939 เป็นนวนิยายเรื่องหนึ่งในจำนวนนวนิยายเชิงธรรมชาตินิยมหลายเรื่อง ที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของคนสามัญหรือคนใช้แรงงานที่เขาเขียนขึ้นในทศวรรษที่ 1930 ผลงานเหล่านี้จะมีโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้ตัวละครต่าง ๆ ของเขามีคุณลักษณะเชิงสัญลักษณ์อย่างเพี้ยนยาย เขาได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณคดีในปี 1962

สไตน์เบ็คเคยเรียนที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ระหว่างปี 1920 - 1926 แต่ไม่จบปริญญา เขาทำงานด้านการใช้แรงงานไปด้วยในช่วงเขียนหนังสือ และด้วยประสบการณ์อันมากมายหลากหลายนี้เอง ที่ทำให้เขาสามารถพรรณนาชีวิตของคนงานในนวนิยายของเขาได้อย่างสมจริง เขาใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ที่มอนเทอเรย์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย

นวนิยายสามเรื่องแรกของเขา สไตน์เบ็ค คือ **คัพ ออฟ โกลด์** (Cup of Gold - 1929) , **เดอะ พาสเจอร์ ออฟ เฮฟเว่น** (The Pasture of

ณรงค์ จันทร์เพ็ญ
ผู้แปลเรื่อง
“ผลพวงแห่งความ
คับแค้น” (The
Grapes of Wrath)
และเรื่องอื่นๆ

Heaven - 1932) และ **ทู อะ ก๊อด อันโนน** (To a God Unknown - 1933) ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เขาเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางครั้งแรกจากนวนิยายเรื่อง **ทอร์ทิลล่า แพลต** (Tortilla Flat) ในปี 1935 ซึ่งเป็นนวนิยายที่มีการเล่าเรื่องในลักษณะเม็กซิกัน - อเมริกัน นวนิยายเรื่องต่อมาคือ **อิน ดูเบียส แบ็ตเทิล** (In Dubious Battle-1936) เป็นนวนิยายเกี่ยวกับการประท้วงของคนงานในไร่ ขณะที่นวนิยายขนาดสั้นเรื่อง **ออฟ ไมค์ แอนด์ เมน** (Of Mice and Men) เป็นเรื่องโคกนาฏกรรมเกี่ยวกับความผูกพันที่แปลกและซับซ้อนของคนงานอพยพสองคน นวนิยายเรื่องต่อมาคือ **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** ได้รับรางวัลพูลิตเซอร์และรางวัลแห่งชาติ เป็นนวนิยายเกี่ยวกับการอพยพของครอบครัวจากดินแดนที่แห้งแล้งฝุ่นตลบของมลรัฐโอคลาโฮมา (Oklahoma Dust Bowl) ไปยังมลรัฐแคลิฟอร์เนีย และต่อมาพวกเขา ก็ตกเป็นเครื่องมือการแสวงหาผลประโยชน์ของระบบเศรษฐกิจทางการเกษตรกรรมอย่างโหดร้าย นวนิยายเรื่องอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จในช่วงนี้คือ **เดอะ เรด โพนี** (The Red Pony - 1937)

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 สไตน์เบ็คเขียนงานประเภทโฆษณาชวนเชื่อรัฐบาลไว้หลายเรื่อง เช่น **เดอะ มูน อีส ดาวน์** (The Moon is Down - 1942) ซึ่งเกี่ยวกับการครอบครองนอร์เวย์ของนาซี ส่วนนวนิยายที่เขียนภายหลังสงคราม เช่น **แคนเนอรี โรว์** (Cannery Row - 1945) , **เดอะ เพิร์ล** (The Pearl - 1947) , **เดอะ เวย์เวิร์ด บัส** (The Wayward Bus - 1947) ซึ่งเป็นงานที่เขาได้สอดแทรกการวิจารณ์สังคมที่มีน้ำเสียงเรียบง่ายแต่ร้ายอารมณ์

ผลงานในช่วงต่อมาของสไตน์เบ็คมีลักษณะเน้นความบันเทิงและวารสารศาสตร์ ที่ปรากฏอยู่ในผลงานสามเรื่องที่เขาพยายามยืนยันถึงศักดิ์ศรีความเป็นนักเขียนนวนิยายคนสำคัญของเขาคือเรื่อง **เบิร์นนิ่ง ไบรต์** (Burning Bright - 1950) , **อีสต์ ออฟ อีเดน** (East of Eden - 1957) และ **เดอะ วินเตอร์ ออฟ เออาเออร์ ดิสคอนเทนต์** (The Winter of Our Discontent - 1961) แต่ถ้าพิจารณาตามทรรศนะการวิจารณ์ ยังไม่มี

นวนิยายเรื่องใดเทียบเท่าความสำเร็จก่อนหน้านี้ได้เลย นอกจากนี้ สไตน์เบ็คยังเขียนบทภาพยนตร์เรื่อง **เดอะ เฟอร์ล** และ **เดอะ เรด โพนี** และมีผลงานสองเรื่องที่เขียนเป็นบทภาพยนตร์โดยตรง คือ **ฟอร์ก๊อตเทน วิลเลจ (Forgotten Village - 1941)** และ **วีวา ซาปาตา (Viva Zapata - 1952)** (Merriam - Webster's Encyclopedia of Literature 1995 : 1064 - 1065)

จอห์น สไตน์เบ็ค สิ้นชีวิตเมื่อปี 1968 อายุได้ 66 ปี

นวนิยายที่เป็นกระบอกเสียงของผู้ประท้วงสังคม

เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท ของจอห์น สไตน์เบ็ค เป็นนวนิยายประเภทโคกนาฏกรรม และเป็นแบบอย่างวรรณกรรมที่เรียกว่า **วรรณกรรมกรรมมาชีพ** หรือ **วรรณกรรมประท้วงสังคม** มีแก่นเรื่องกระเทาะเปลือกของสังคม โดยปฏิเสธความหรูหราของยุคมหัศจรรย์ (The Age of Wonderful) ในทศวรรษ 1920 และเปิดเผยให้เห็นความทุกข์ยากหายนะของเพื่อนมนุษย์ผู้บริสุทธิ์ ที่พยายามดิ้นรนต่อสู้เพื่อพิทักษ์ศักดิ์ศรีของตนเอง การดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่องนี้แบ่งได้เป็นสี่ตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับความพิบัติน่าสยดสะอ้อของ **ตระกูลโจด** ที่ถูกพวกนายทุน (ธนาคาร) เข้ายึดที่ดินในมลรัฐโอคลาโฮมา และการเตรียมตัวอพยพของสมาชิกในครอบครัว และญาติสนิทรวม 12 คน พร้อมด้วย จิม เคซี อดีตนักเทศน์

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องราวการต่อสู้กับความทุกข์ยากระหว่างการเดินทางไปแคลิฟอร์เนีย ตอนที่ 3 เป็นเรื่องประสบการณ์ชีวิตใหม่ของผู้อพยพในฐานะ **พวกโอ๊ก** ราษฎรชั้นสองในค่ายอพยพและการทำงานในไร่ผลไม้ ส่วนตอนที่ 4 เป็นเรื่องราวการทำงานในไร่ฝ้าย การนัดหยุดงานและจบเรื่องด้วยภัยธรรมชาติทั้งพายุฝนและน้ำท่วมพร้อมกับการตายก่อนเกิดของทารกน้อยลูกของโรส ในฉากสุดท้าย ทอม โจด ลูกชายคนรองซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่องได้ค้นพบสัจธรรมของชีวิต และขอแยกตัวออกจากครอบครัวเพื่อปลุกายพิทักษ์ความยุติธรรมของสังคมตามแนวทางของ จิม เคซี ผู้ล่วงลับ

อย่างไรก็ตาม การแตกสลายของ **ครอบครัวโจด** ได้มีส่วนสร้างแนวทางชีวิตใหม่แก่ผู้คนในสังคม เมื่อเรื่องจบลง **ตระกูลโจด** ที่เหลือเกาะกลุ่มกันเพียงหกคน ได้ร่วมชะตากรรมกับครอบครัวชาวอเมริกันอีกหลายแสนครัวเรือน ที่ถูกผลกระทบในภาวะเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและเรื่องธรรมชาติ จนกลายเป็นความล้มพินันท์อันใกล้ขีด มีความแข็งแกร่งที่จะต่อสู้ชีวิตอย่างสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เยี่ยงบรรพชน ซึ่งสร้างความประทับใจอย่างลึกซึ้งแก่ผู้อ่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อโรสได้ริ้น้ำนมตัวเองให้เป็นทานแก่ชายชราผู้หิวโหยและใกล้ตาย การกระทำของโรสมีนัยถึง **สายธาร** ของชีวิตที่ยังคงหล่อไหลต่อไปอย่างไม่เหือดแห้ง และใน **สายธาร** แห่งนี้ทุกชีวิตไม่จำกัดเพศวัยและฐานะ ต่างมีสิทธิที่จะดิ้นดำและแหวกว่ายได้อย่างทัดเทียมกัน (อนันต์ชัยเลาะห์พันธุ์. 2526 : 32-34)

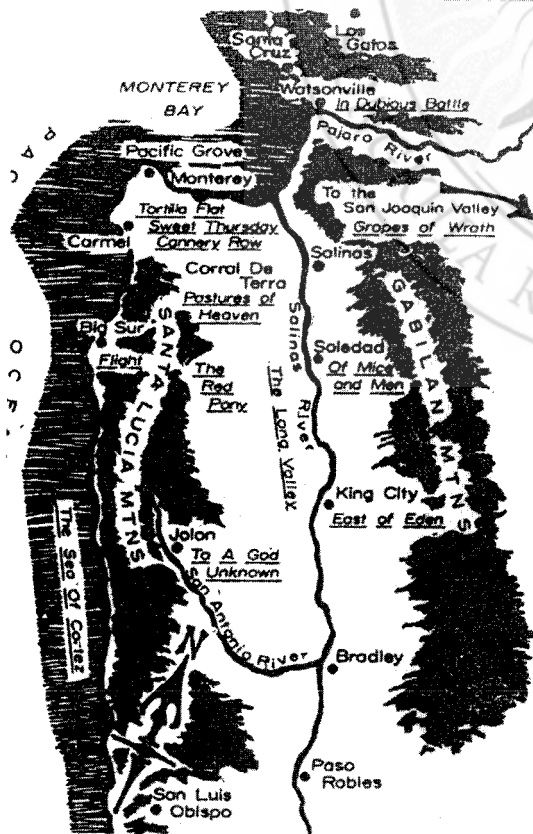
เนื้อหาในบทความต่อไปนี้จะเรียบเรียงจากบทความและบทวิจารณ์เกี่ยวกับจอห์น สไตน์เบ็คและนวนิยายเรื่อง **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** หรือ **ผลพวงแห่งความคับแค้น** ที่นักวิจารณ์และนักวิชาการเขียนขึ้น โดยเฉพาะบทความเชิงวิเคราะห์ของฟรีแมน แซมป์นีย์ , ปีเตอร์ ลิสกา, โรเบิร์ต คอน เดวิส และ สจ๊วต แอล. เบิร์นส์

ซาลีนส์ และ มอนเทอเรย์ : หุบเขาและทุ่งราบแห่งชีวิต

หุบเขาซาลีนส์ทอดตัวขนานไปกับชายฝั่งทะเล ห่างจากฝั่งราว 30 ไมล์และยาวราว 120 ไมล์ เป็นหนึ่งในหุบเขาแคลิฟอร์เนียที่เล็กกว่าหุบเขาอื่นๆ ที่ทอดตัวลง

ไประหว่างเทือกเขาต่างๆ ภูเขาที่ใกล้ชิดกันเหล่านี้ทำให้มีลาดเขาที่สูงชันและแห้งแล้ง มียอดเขาที่ก่อให้เกิดการเปรียบเทียบทางกายวิภาคมากมาย ในแต่ละปีช่วงเวลาส่วนมากภูเขาจะเป็นสีน้ำตาลและแห้ง จะเป็นสีเขียวก็ในช่วงหน้าหนาวที่มีฝน แม่น้ำ ทางหลวงและทางรถไฟของบริษัท เขาเทียร์นแปซิฟิก เรลโรดใต้ไปตามแต่ละพื้นที่ของหุบเขา ตัวแม่น้ำของที่นี่ก็เหมือนกับแม่น้ำของแคลิฟอร์เนีย คือเต็มไปด้วยทรายเกือบแห้ง แต่เมื่อฝนตกหนักก็ทำให้น้ำท่วมได้เช่นกัน ในบริเวณพื้นที่ราบของหุบเขาเป็นทุ่งผักกาดหอม ผักคล้ายกะหล่ำปลี หญ้าชนิดหนึ่งในตระกูลถั่วใช้เป็นอาหารสัตว์ทณแล้ง น้ำตาลผัก บีตชนิดลงหัวคล้ายผักกาดใช้

แผนที่แสดง
สถานที่ที่จอห์น
สไตน์เบ็ค ใช้
เป็นฉากใน
นวนิยายเรื่อง
ต่าง ๆ

ทำน้ำตาล และพืชสัพเพหระอื่นๆ ที่ไหลเขาเป็นที่เลี้ยงสัตว์ ชาลีนัสที่สไตน์เบ็คเกิดและเติบโตอยู่ลึกเข้าไปจากปากแม่น้ำมอนเทอร์เรย์ยาว 10 ไมล์ เป็นจุดศูนย์กลางทางการค้าและที่จอดเรือของหุบเขาตอนล่าง ซึ่งมีลักษณะเหมือนเป็นเมืองหลวงมากกว่าเป็นเมืองในหุบเขาธรรมดา

หุบเขาชาลีนัส ภูมิภาคประเทศเป็นที่ราบ ขนานด้วยภูเขาขอบด้าน ตามเนินเขาส่วนใหญ่เป็นทุ่งหญ้าสีเขียวเหลืองมากกว่าสีเขียว มีวัวหนามกั้นไว้เลี้ยงวัวอยู่ประปรายสุดลูกหูลูกตา โดยธรรมชาติแล้ว รัฐแคลิฟอร์เนียไม่อุดมมากนัก ฝนตกไม่มาก ต้นไม้ใบหญ้าไม่ถึงกับเขียวขจี บางแห่งยังมีสภาพกึ่งทะเลทราย แต่บริเวณที่เป็นหุบเขา อากาศเย็นและมีน้ำพอกก็เป็นที่ป่าใหญ่ อย่างเช่น ป่าเรดวู้ด (ชาลิวินทรีย์ เกษตรศิริ. 2522 : 78)

ทุ่งเลี้ยงสัตว์แต่เดิมจะเพาะปลูกพืชผัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกผักกาดหอมซึ่งใช้พื้นที่ถึง 50,000 เอเคอร์

อย่างไรก็ตาม การทำไร่ผักกาดหอมจัดเป็นอุตสาหกรรมใหญ่ของหุบเขา มีการบรรจุหีบห่อและขนส่งเรือไปยังที่ต่างๆ ภายใต้การดำเนินงานของคาร์เรย์ แม็กวิลเลียมส์ในชื่อ บริษัทแฟกตอรี อิน เดอะฟีลด์ ในปี 1936 พวกคนงานบรรจุกระป๋องผักกาดขาวประท้วงขึ้น ทำให้สูญเสียรายได้ไปถึงสองแสนห้าหมื่นดอลลาร์ ในช่วงนั้นเสรีภาพของประชาชน รัฐบาลท้องถิ่นและกระบวนการยุติธรรมตามปกติมีอันต้องยุติชั่วคราวระหว่างการประท้วง ชาลีนัสอยู่ภายใต้การปกครองของคณะผู้บริหารทั่วไปซึ่งมีสมาชิกชาวนา ผู้ปลูกหัวผักกาดหอมและผู้ขนส่งทางเรือเป็นผู้ดำเนินงาน พวกตำรวจท้องถิ่นก็มีนายทหารจากกองทัพบกเป็นหัวหน้า และในช่วงที่การประท้วงมีความรุนแรง พวกผู้ชายอายุระหว่าง 18 - 45 ปี ต้องถูกเกณฑ์เป็นทหาร ภาวะยุ่งยากที่ชาลีนัสใช้เวลาถึงหนึ่งเดือน ในที่สุดการประท้วงก็ยุติลงและสภาพคนงานถูกกำจัด

มีเรื่องราวมากมายเกี่ยวกับสถานที่เกิดของ จอห์น สไตน์เบ็ค ที่เขาอาศัยอยู่ในช่วง 19 ปีแรก จากชาลีนัสราว 15 ไมล์จะผ่านไปยังเทือกเขาซานตาลูเซียไปยังแหลมมอนเทอร์เรย์ บริเวณแห่งความนึกฝันนี้บรรจุไว้ด้วยประเทศที่เหมือนกับภาพวาดหลายประเทศในโลก คลุกเคล้าด้วยความเป็นมนุษย์และความหุรรหาโอ้อ่า

มอนเทอเรย์เองก็มีความ บึกบึนและเสียงแหบห้าวเหมือนผู้ชาย ที่ทำเรือเต็มไปด้วยหมูเรือจับปลาซาร์ดินด้วยอวนหุรูด ไกลไปทางชายฝั่งตะวันตกก็มีโรงงานปลากระป๋อง ชาวประมงและคนงานในโรงงานเครื่องกระป๋อง เป็นชาวอิตาลี โปรตุเกส ญี่ปุ่น มีชาวจีนบ้าง และพวกไปซานอส ในนวนิยายเรื่อง **ทอร์ทิลลา เฟลต** ไกล ๆ บริเวณนั้นเป็นที่ทำการไปรษณีย์ของกองทัพพอร์ต ออร์ต และเป็นย่านธุรกิจถนนแอลวาราดิ ซึ่งเต็มไปด้วยบาร์จำพวกแรตตีดู๊กกิ้ง (Ratty Looking) การจับปลาซาร์ดินและทำโรงงานเครื่องกระป๋องมีการเสี่ยงโชคกันสูง เป็นงานที่ไม่รวยก็จนหรือถ้าไม่ได้กินเลี้ยงฉลองก็ต้องอดอยาก นอกจากพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจดังกล่าวแล้ว มอนเทอเรย์ยังมีสถานที่เกี่ยวกับทหาร และธุรกิจการท่องเที่ยว(พวกเขามาดูเรือหาปลาและร่องรอยทางประวัติศาสตร์ และตำนานของพวกเขา เลี้ยงวัวกับวันคืนเก่า ๆ ของพวกมิชชันนารี)

ด้านตะวันตกของโรงงานเครื่องกระป๋องเป็นเมืองแปซิฟิก โกรฟ ซึ่งเริ่มต้นมาจากการตั้งแคมป์เมโทดิสต์ เสริมด้วยรั้วและเครื่องป้องกันอันตรายจากโลกภายนอก ระหว่างเคอร์ฟิว ปัจจุบันเมืองนี้มีฐานะเป็นเมืองระดับกลางที่ได้รับความนิยมนับถือเมืองหนึ่ง ในขณะที่เคยเป็นเมืองที่เคร่งครัดมากก่อนรวมทั้งการห้ามขายสุรา ทำให้ชีวิตตอนกลางคืนของแปซิฟิก โกรฟ ถูก

จำกัดด้วยร้านขายนมปั่นที่ไม่สนุก และบางโอกาสพวกทีนเจก็ด้อม ๆ มอง ๆ ที่จะส่งเสียงเหมือนเด็กเสเพล

ข้ามสันเขาที่เป็นป่าของแหลมเป็นบริเวณที่เรียกว่า “อูฐทะเล” (Camel by-the-sea) ซึ่งเริ่มต้นมาจากจินตนาการของพวกศิลปินและนักเขียน คาเมลกลายเป็นศูนย์กลางของผู้คนหลากหลายวัฒนธรรม ทั้งเสแสร้งและเงินทองที่ล้นเหลือ ชายฝั่งที่ต่ำลงไปจากคาเมลเป็นทะเลล้อมเชิงผาอ่าวกว้างชื่อ **บิก เซอร์ เคาน์ตรี** (Big Sur country) พื้นที่ส่วนใหญ่ของชายฝั่งระหว่างแปซิฟิก โกรฟ และคาเมลและพื้นที่ของป่าไม้ภูเขาอันเป็นส่วนหนึ่งของ **เคล มอนต์ พร็อพเพอร์ตี้ส์** (Cla Mont Properties) ซึ่งเป็นสถานที่พักตากอากาศหน้าร้อนของคนชั้นสูงผู้มั่งคั่งแห่งแคลิฟอร์เนีย

แหลมมอนเทอเรย์มีระดับความน่ารักแบบนักเขียนและศิลปินของโบฮีเมียในโซลโนมกันอยู่ (แคว้นโบฮีเมียในเทกโซโลวาเกีย เป็นตำบลในเมืองใหญ่ที่พวกจิตรกรและนักเขียนอยู่ร่วมกัน นักศิลปะที่ไม่ถือธรรมเนียมใดๆ นอกจากศิลปะ) หรือคนที่มีเงินก็อยู่ในคาเมล พวกอื่นๆ ก็อยู่บนภูเขาตอนบนของมอนเทอเรย์ อยู่ในบิก เซอร์ เคาน์ตรี หรือบริเวณอื่นใดที่มีค่าเช่าถูกและมีลักษณะพักผ่อนแบบบ้าน ๆ อากาศที่ไม่หนาวจัดทำให้เสื้อผ้าและที่อยู่อาศัยไม่สิ้นเปลืองเท่าไรนัก การเปลี่ยนแปลงของประชากร บรรยากาศของการตากอากาศและการขาดอุตสาหกรรมหนัก มีผลทำให้เกิดอาการยวนตา ยวนใจและยอมรับชีวิตแบบโบฮีเมีย รวมทั้งมีความสำคัญเชิงเศรษฐกิจที่ได้จากนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม อีกอย่างหนึ่งที่ควรกล่าวถึงคือ บริเวณอ่าวหนาแน่นด้วยชีวิตชาวน้ำ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์แต่ก็ต้องดิ้นรน อันมีอิทธิพลสำคัญต่อความคิดของสไตน์เบ็ค

สี่สันท้องถิ่นและจิตวิญญาณแห่งสถานที่ในงานเขียน

จอห์น สไตน์เบ็คเติบโตในซาลินัส และหลังจากเรียนที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดเป็นเวลาสี่ปี เขาก็อาศัยอยู่ในคาเมลและแปซิฟิก โกรฟ ระยะเวลาหนึ่ง เขาอยู่ในเรือตกปลาแถวท่าเรือมอนเทอเรย์ บางทีอาจจะมากกว่านักเขียนอเมริกันคนใด ๆ นอกจากวิลเลียม โฟล์กเนอร์

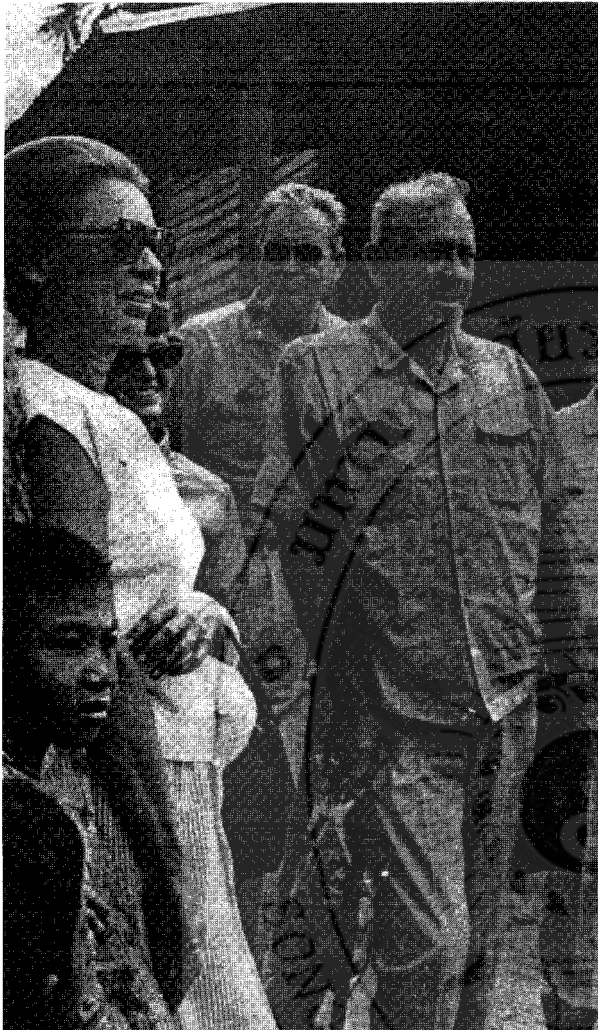
ที่งานเขียนของเขาเป็นผลมาจากท้องถิ่นเป็นพิเศษ กล่าวได้ว่าสถานที่ที่เขาอยู่เป็นดินแดนที่ประกอบด้วยลักษณะสุดขั้วของลัทธิวัตถุนิยมอย่างรุนแรงของชาลีนัสและลัทธิไบฮิเมียนของแหลมมอนเทอเรีย บริเวณทั้งสองแห่งนี้มีความสำคัญอย่างชัดเจนต่องานเขียนของสไตน์เบิร์ก แต่บริเวณชาลีนัสมีความสำคัญก่อนและปรากฏชัดเจนที่สุด

อากาศแถบหุบเขาชาลีนัสเป็นแบบอย่างของการทำเกษตรกรรมของแคลิฟอร์เนีย ประเพณีส่วนบุคคลตลอดไปกับเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งของท้องถิ่น ดังที่คาร์เยแม็กวิลล์เลียมส์ชี้ให้เห็นว่าแถบหุบเขาแคลิฟอร์เนียแสดงถึงความคล้ายคลึงของชนบทยุคใหม่ในชีวิตชนบทแบบอเมริกัน ไม่ว่าจะเป็นบ้านที่เป็นโรงเรียนบนยอดเขา บ้านที่อยู่สบายกะทัดรัดของคนเมืองตรงกันข้ามผลไม่มหาศาล สวนองุ่น พุ้งเลี้ยงวัวและชลประทาน ชี้ให้เห็นความเกี่ยวข้องใกล้เคียงกับชีวิตมนุษย์ พวกบริษัทผลประโยชน์ ธนาการ ผู้บรรจจุหีบห่อและเจ้าของกิจการโรงงาน การเพาะปลูก การเงินและการตลาด ทำให้เกิดการจ้างงานและมีกิจกรรมต่างๆ โดยมีคนพวกนี้เป็นผู้ดำเนินการเพื่อตัวเองเป็นหลัก เช่นเดียวกับธุรกิจใหญ่ๆ เจ้าของและการจัดการที่มักจะแยกออกจากกัน การแสวงหาผลประโยชน์จากกรรมกร มีการละเมิดสิทธิเป็นที่รู้จักกันในอารยธรรมตะวันตก ตั้งแต่ในระยะแรกๆ ในประเทศอังกฤษ ผู้ปฏิบัติการเหล่านี้

มักใช้หรือแย่งชิงอำนาจของท้องถิ่นหรืออำนาจรัฐตามที่เขาต้องการ เพื่อคุกคามขู่ขู่ขู่และเพื่ออำนาจเด็ดขาดของตนเอง

ด้วยระบบเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมทำให้เกิดกิจกรรมของรัฐที่อุปถัมภ์ ความมั่งคั่งและความขาดแคลนที่สุดขั้ว การละเลยความสำคัญของกลุ่มชนชั้นกลาง รวมทั้งการครอบงำของคาวพของประชาชน โดยกลุ่มตะกะตะกลามที่ไม่รับผิดชอบ ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตอเมริกัน ซึ่งมีความใกล้เคียงอย่างใกล้ชิดกับคำทำนายของลัทธิมาร์กซ์เกี่ยวกับสังคมคนมั่งมี พวกกรรมกรถูกปล่อยให้ไร้ที่อยู่ ไม่มีสิทธิ์เสียง ถูกปิดโอกาสหรือถูกกดขี่ในภาวะอดอาหาร ท่ามกลางกลุ่มผู้มีอำนาจเหนือกว่าที่แผ่กระจายด้วยหลาย ๆ ชนชาติ อิศรภาพของประชาชนไม่มีอีกต่อไป เมื่อถูกคุกคามขู่ขู่ขู่ให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ระบบทั้งหมดไม่มีตัวตน ไม่มีการผ่อนปรน บัจเจกบุคคลที่หวังดีไม่ว่าผู้ใดก็ไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้มากนัก **ไม่มีอิสรภาพ** เป็นคำตอปปจากกลางถนน จึงไม่น่าประหลาดใจที่ปฏิกิริยาของสไตน์เบิร์กต่อสภาพแวดล้อมดังกล่าวนี้ จะระเบิดออกมาในรูปของลัทธิคอมมิวนิสต์ในนวนิยายเรื่อง **อิน ดูเบียส แบ็ตเติล**

นวนิยายเรื่องนี้กล่าวถึงคอมมิวนิสต์สองคนก่อนการประท้วงในเมืองปลุกแอปเปิ้ล ซึ่งจริง ๆ แล้วเป็น **การต่อสู้ที่น่าสงสัย** เรื่องหนึ่ง พวกเขามีได้คาดหวังว่าจะชนะการประท้วง แม้อยากจะเป็นเช่นนั้นก็ตาม งานของสไตน์เบิร์กทำให้นักประท้วงทั้งหลายได้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับคนอื่น และเกิดความรู้สึกถึงพลังความสามัคคีและให้พวกเขาได้ตระหนักถึงธรรมชาติที่ไม่สามารถปลอมโยนได้ของศัตรูด้วยการอาบเลือดในการปฏิบัติ บรรดาเล่ห์เหลี่ยมและเพทุบายต่างๆ ถูกนำไปใช้ในเกมที่เล่นในหมู่เพื่อน ๆ อย่างอำมหิตรุนแรง (อำนาจของ **กฎหมายและคำสั่ง** ถูกเล่นอยู่ในมือของพวกเขาสุดสกปรกเท่าที่จะทำได้) คอมมิวนิสต์คนหนึ่งถูกฆ่าขณะที่การประท้วงกำลังจะเริ่มต้น ทำให้การประท้วงแตกกระจายกระจาย นวนิยายจบลงด้วยการให้ศพไม่มีหน้าของเขาถูกค้ำยันให้ยืนบนเวทีปราศรัย เพื่อช่วยสหายของเขาปลุกระดมมวลชนให้ต่อสู้เป็นครั้งสุดท้าย นวนิยายเรื่องนี้เป็นการศึกษากลยุทธ์ของการปฏิวัติของ

จอห์น สไตน์เบ็ค กับ ภรรยาเมื่อครั้ง มาเมืองไทย

เลือดที่ต้องใช้เวลายาวนาน

อย่างไรก็ตามในแง่ของตัวละคร สไตน์เบ็คสนใจสร้างคนที่เป็นคอมมิวนิสต์ให้เป็นประชาชนมากกว่าเป็นนามธรรมตามอุดมคติ เพราะเหตุใดพวกเขาจึงต้องออกไปสู่น้ำกับภารกิจมืดและอาจต้องตายด้วยน้ำมือศัตรู รวมทั้งการถูกทรยศหักหลังและเกลียดชังจากประชาชนที่พวกเขาพยายามจะรวมกลุ่ม จึงเป็นคำถามที่มีอยู่ตลอดเรื่องนี้ คำถามนี้ยังก้องอยู่ในเรื่อง เดอะ ลอง วอลเลย์ (The Long

Valley) สะท้อนก้องผ่านเคสในเรื่อง เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท เช่นที่สไตน์เบ็คให้คำตอบผ่านถ้อยคำของเคส

“คุณคงไม่ได้ทำเพื่อความสนุกหรอกนะ หรือไม่ได้ทำเพราะต้องทำแต่เป็นเพราะเป็นคนคุณทำสิ่งที่คุณทำได้...สิ่งเดียวที่คุณต้องสนใจก็คือเวลาที่จะก้าวไปข้างหน้า คุณอาจถอยหลังเล็กน้อย แต่จะไม่ถอยหลังอย่างสิ้นเชิง คุณสามารถพิสูจน์ได้ว่ามันเป็นสิ่งที่ถูกต้อง”

นอกจากนี้ มีข้อเปรียบเทียบที่น่าสนใจเกี่ยวกับคำพูดที่ว่า “ทุก ๆ คนจะฆ่าสิ่งที่เขารัก” ซึ่งเป็นแก่นเรื่องของนวนิยายเรื่อง ออฟ ไมค์ แอนด์ เมน เช่นเดียวกับคำพูดของแพทย์ในเรื่อง อิน ดูเบียส แบตเติล

“ไม่มีอะไรเป็นการเริ่มต้นหรือการสิ้นสุด ผมมีความรู้สึกว่ามันซับซ้อนผูกมัดอยู่กับการดิ้นรนถึงอดีตที่มีขอบและน้ำหนัก ซึ่งเขาไม่อาจลืมได้ ในขณะที่เดียวกันเขาก็ไม่สามารถมองเห็นและเข้าใจ มนุษย์จะต้องพบและกำจัดอุปสรรคจากหนามทุกอย่าง คัดรูทุกหมู่เหล่า แต่ยกเว้นสิ่งเดียว เขาไม่สามารถเอาชนะตนเองได้ มนุษยชาติเกลียดตัวเขาเอง...เขาต่อสู้กับตัวเอง และจะเอาชนะได้ก็โดยการฆ่าคนอื่นทุก ๆ คน” (Freeman Champney. 1972 : 18-23)

สารนิยาย : ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่พร้อมพิสูจน์

นวนิยายเรื่อง เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท ไม่ได้รับการประเมินค่า ในฐานะเป็นเรื่องสมมุติเรื่องหนึ่ง แต่ในฐานะเป็นเรื่องที่ประกอบด้วยสาระที่เป็นจริง และมีการถกเถียงกันในฐานะที่เป็นเอกสารวิชาการมากกว่าเป็นนวนิยาย ดังที่ปรากฏเป็นบทความและหนังสือมากมาย ซึ่งแสดงความคิดเห็นในเชิงนี้ ขณะที่เส้นแบ่งระหว่างเอกสารทางสังคมกับนวนิยายยังไม่ชัดเจน ซึ่งก่อให้เกิดผลงานถกเถียงเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนมากมายของนักเขียนหลาย ๆ คน เช่น เรื่อง แลนด์ ออฟ เดอะ ฟรี (Land of the Free) และ อินดัสเตรียล วอลเลย์ (Industrial Valley) ของ รุท แมกเคนนี (Ruth Mackeney)

หลังจากนวนิยายเรื่อง **เดอะเกรฟส์ ออฟ แรท** ตีพิมพ์ได้สองเดือน มีหนังสือเล่มหนึ่งชื่อ **เกรฟส์ ออฟ แกลดเนส : แคลิฟอร์เนียสรีเฟรชซิง แอนด์ อินสไพริง อานเซอร์ ทู จอห์น สไตน์เบ็คส เกรฟส์ ออฟ แรท** (Grapes of Gladness : California's Refreshing and Inspiring Answer to John Steinbeck's Grapes of Wrath) ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ไปเป็นสมาชิกของผู้ย้ายถิ่นครอบครัวหนึ่งที่เข้าไปในแคลิฟอร์เนียด้วยความยากจนและพบว่าทุกๆ คนรวมทั้งธนาคารหรือนายทุนหรือเกษตรกรร่ำรวยต้อนรับเขา พวกเขาได้รับที่ดินว่างเปล่า ได้กู้ยืมเงินและได้รับการยกย่องให้เป็นคนสำคัญ ผู้เขียนพยายามพิสูจน์ข้อเท็จจริงบางประการของสไตน์เบ็ค

หนังสืออีกเล่มหนึ่งชื่อ **ความจริงเกี่ยวกับจอห์น สไตน์เบ็คและผู้ย้ายถิ่น** เล่าถึงประสบการณ์ของผู้เขียนเองที่เดินทางด้วยการปลอมตัวเป็นนักท่องเที่ยวเพื่อดูว่าสภาพการณ์จริงๆ เป็นอย่างไร “ผู้ย้ายถิ่น” คนนี้พบว่าเขาสามารถหาเงินได้เฉลี่ยวันละสี่เหรียญ และพบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดขอให้เขาอยู่ร่วมด้วยในบ้านเกษตรกรตลอดปี บทความที่เป็นคำนำของหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนเรียก **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** ว่า “เป็นนวนิยายที่ธรรมชาตินิยมได้ต่อสู้กันอย่างหน้าเลือด” ทั้งๆ ที่ความเป็นจริงก็ยังเคลือบแฝงด้วยอุปาทาน และก็ถูกขยายให้ใหญ่โตเกินไป ในขณะที่

สาระทางเศรษฐกิจไม่สอดคล้องกับเหตุผลที่อ่อนด้อยและไม่สมจริง

การป้องกันความถูกต้องของหนังสือเล่มนี้มิได้ลดความรุนแรงลงบรรดาศาสตราจารย์ทางสังคมวิทยา รัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างบันทึกว่าข้อมูลของสไตน์เบ็คถูกต้อง เช่น การได้วาทีทางรายการวิทยุชื่อหัวข้อว่า **ทาวน์ มิตติง** และหนังสือได้รับการวิพากษ์ผู้สาธารณชน และประการสำคัญ ก่อนหน้าจะมีสภาพยนตร์จากนวนิยายเรื่องนี้ ดาร์ริล ซานุก (Darryl Zanuck) ได้ส่งนักสืบส่วนตัวออกตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่างๆ ในนวนิยาย และได้พบสภาพการณ์จริงที่เลวร้ายกว่าที่สไตน์เบ็คพรรณนาไว้ในนวนิยายเสียอีก ผู้เขียนเองพร้อมด้วยช่างภาพได้ไปเยี่ยมค่ายที่พักของผู้ย้ายถิ่นเป็นร้อยๆ แห่ง จดบันทึกและถ่ายภาพไว้ ซึ่งต่อมาได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสาร **ไลฟ์** (Life) เพื่อเป็นหลักฐานว่าภาพยนตร์มิได้ขยายเรื่องให้เกินจริงออกไป หนังสือเล่มนี้ในตัวของมันเองก็ทั้งถูกประกาศห้ามและโด่งดังทั้งสองด้าน คือด้านการเมืองและด้านหยาบโลนโดย

จอห์น
สไตน์เบ็ค
กับภรรยา

เฉพาะปฏิกริยาจากผู้อ่านใน บัฟฟาโล นิวยอร์ก สู่แคลิฟอร์เนีย และสันตปาปาสเปิลแมนได้ตีเตียนปรากฏในเอกสารเฮิร์สต์ (Hearst Papers)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต่อต้าน จำนวนไม่น้อยถูกขังในโศคลาโฮมา ซึ่งพวกลูกชายชาวพื้นเมืองมีความรู้สึกส่วนตัวถูกลดฐานะ แต่ร้านหนังสือที่รัฐนี้พบว่านวนิยายเรื่องนี้ขายดีเหลือเกิน ไม่แพ้ กอน วิท เดอะ วินด์ (Gone With the Wind) สมาชิกสภาองเกรสของรัฐโศคลาโฮมาถึงกับตีเตียนหนังสือเล่มนี้ในสภา โดยกล่าวว่า “หัวใจ สมอง และบุคลิกของผู้เช่าที่ดินของโศคลาโฮมา ไม่มีเกษตรกรกลุ่มอื่นสามารถขึ้นมาและเทียบเท่าได้..” เขาเรียกหนังสือเล่มนี้ว่า **สื่อสร้างสรรค์ของนรกที่ดำมืดจากจิตใจที่บิดเบือนและไม่ตรงความจริง** ในขณะที่สภาองการค้าโศคลาโฮมาพยายามจะให้ยุติการสร้างภาพยนตร์เรื่องนี้ให้ได้ จึงนับได้ว่าไม่มีนวนิยายอเมริกันเรื่องใด นับตั้งแต่เรื่อง **อังกิล ทอมส์ เคบิน (Uncle Tom's Cabin)** จะได้รับปฏิกริยาจากบุคคลหลายระดับเช่นนี้

ขณะที่ปฏิกริยาอันไกลไกลต่อรายละเอียดยี่เป็นจริงของนวนิยายเรื่อง **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** ฟุ้งเป้าไปที่ด้านสังคมวิทยา และจิตวิทยามากกว่าเน้นทางประวัติศาสตร์หรือการวิจารณ์วรรณกรรม ปฏิกริยาเชิงวิจารณ์ต่อปรัชญาสังคมในนวนิยายเรื่องนี้ จึงถูกหยิบยกมาเป็นขอบเขตของการ

ศึกษานวนิยาย

อย่างไรก็ตาม จอห์น สไตน์เบ็ค เจ้าของนวนิยายเรื่องนี้มีจดหมายถึง **ลาฟแฟร์ เล็ตตีวเบอร์รี่ (L’Affaire Lettucebery)** และบทความที่เขียนถึง **ซานฟรานซิสโก นิวส์ (San Francisco News)** ในเดือนตุลาคม 1936 บทความเรื่องแรก เขาจบด้วยคำเตือนว่า

“...แคลิฟอร์เนียได้ก่อสร้างมนุษย์ขึ้นทีละน้อย ซึ่งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างแน่นอน และถ้าปฏิบัติกับพวกเขาอย่างมีใช้มนุษย์ ด้วยความโง่ที่เป็นลักษณะของอดีตแล้วละก็ จะสามารถทำลายระบบปัจจุบันของเศรษฐกิจทางเกษตรอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น”

นอกจากนี้ สไตน์เบ็คยังชี้ประเด็นที่คล้าย ๆ กันในตอนท้ายของบทความชื่อ **เดอะ เนชั่น** ว่า “เป็นความเร่งร้อนที่จะหวังว่าคนงานอพยพย้ายถิ่นกลุ่มใหญ่มีความจำเป็นในการเก็บเกี่ยวพืชไร่ของแคลิฟอร์เนีย อาจได้รับสิทธิพอสมควร พวกเขาจะไม่ต้องทนทุกข์ทรมาน เป็นตัวแบดเจอร์ และเจ็บใจ จนท้ายที่สุดต้องกลายเป็นผู้แก่แค่น ผู้อดอยากหิวโหยเป็นร้อยเป็นพันต่อหน้าต่อตาพวกเขา”

ในบทความชิ้นที่ 3 ก็มีคำเตือนอื่น ๆ ว่า “การกระทำ (การข่มขู่และการปราบปราม) อย่างต่อเนื่องนี้ จะทำให้สันติภาพของรัฐเป็นอันตราย” และในบทความ ชิ้นสุดท้ายในชุดนี้ สไตน์เบ็คเสนอข้อแนะนำสามประการ ประการแรก กรรมการผู้อพยพควรได้รับส่วนแบ่งเป็นที่ทำกินเล็ก ๆ ที่เขาสามารถทำมาหากินได้ เมื่อไม่มีความต้องการแรงงานของผู้อพยพ ประการที่สอง คณะกรรมการแรงงานผู้อพยพต้องให้ความช่วยเหลือกรรมการในด้านค่าจ้างที่เป็นธรรม และประการที่สาม ลัทธิระแวดระวังข่มขู่ให้เกรงขามจะต้องถูกลงโทษ ข้อเสนอแนะหลาย ๆ ทางของสไตน์เบ็คเพื่อแก้ไขปัญหาที่ค่อนข้างเป็นเหตุผลที่หลักแหลมทีเดียว

ในขณะเดียวกัน เฟรดเดอริค ไอ. คาร์เพนเตอร์ (Frederick I. Carpenter) ตั้งข้อสังเกตว่าปรัชญาสังคมของสไตน์เบ็คมีรากเหง้ามาจากสามทางด้วยกันกล่าวคือ

บ้านเกิดของ
จอห์น
สไตน์เบ็ค

เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่ **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** นำเอาใจใหม่ อันแท้จริงแห่งความคิดอเมริกัน มาสอดร้อยเข้าด้วยกัน เริ่มต้นด้วยการนำวิถึญาณที่เหนือความเข้าใจ ความเชื่อของอิมเมอร์สันในผู้คนสามัญ และความไว้วางใจตนเองของโปรแตสแตนต์ นำสิ่งเหล่านี้ร่วมกับลัทธิรักทุกคนของวิตแมนและประชาธิปไตยของมวลชน แล้วสอดประสานความคิดที่ลึกซึ้ง และเป็นกวีเหล่านี้ เข้ากับปรัชญาที่เป็นจริงของลัทธิเน้นการปฏิบัติ (Pragmatism)

ยิ่งไปกว่านั้นนักวิจารณ์คนอื่น ๆ เช่น เชสเตอร์ อี. ไอซิงเกอร์ (Chester E. Eisinger) ตั้งข้อสงสัยเกิดต่อข้อสังเกตของคาร์เพนเตอร์ข้างต้นโดยเสนอว่า ต้องผนวกใจใหม่ที่สี่ของความคิดอเมริกันเข้าไปด้วย นั่นคือลัทธิแอกกรารีเรียนนิสซึม (Agrarianism) ของเจฟเฟอร์สัน เพราะว่าเขาเชื่อถือในคนสามัญ ดังนั้นจึงทุ่มเทความคิดไปในพื้นฐานอันกว้างขวางของคนสามัญ สไตน์เบ็คมีความใกล้เคียงลัทธิเจฟเฟอร์สัน

(Jeffersonianism) มากกว่าลัทธิแอกกรารีเรียนนิสซึมทางใต้ ซึ่งนิยมการปลูกฝ้ายไม่เฉพาะเกี่ยวกับวิถีชีวิตทางการเกษตรเท่านั้น หากแต่ยังมุ่งไปที่คุณค่าทางวัฒนธรรมแบบยุโรปด้วย สไตน์เบ็คเกี่ยวพันกับ ประชาธิปไตยและมองว่า ลัทธิแอกกรารีเรียนนิสซึมเป็นวิถีชีวิตที่สามารถไปตระหนักถึงหลักศาสนาได้เป็นอย่างดี แน่แน่นอนว่าเจฟเฟอร์สันก็ยึดถือแนวทางนี้

แผ่นดินของเรา : แก่นเรื่องในนวนิยายหลายเรื่องของสไตน์เบ็ค

สไตน์เบ็คเคยนำเสนอแนวคิดหรือแก่นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับแผ่นดินมาก่อนแล้วในเรื่อง **ทู อะ ก๊อด อันโนน** และเรื่อง **ออฟ ไมค์ แอนด์ เมน** ในนวนิยายสองเรื่องนี้ความสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์กับแผ่นดินดูเป็นความ ลึกลับ มีลักษณะเป็นสัญลักษณ์และค่อนข้างไปทางตำนานอีกด้วย ในขณะที่คุณค่าที่ฝังแน่นใน **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** ที่ได้รับการอธิบายด้วยวงจรแห่งความเจริญเติบโต สามารถเห็นได้ในเชิงปฏิบัติและเชิงสังคมในภาษาของ เจฟเฟอร์สัน ภาพของมนุษย์ที่ถูกกีดกร่อนในนวนิยาย เป็นผลพวงจากการแยกตัวออกจากแผ่นดินด้วยความยากจน และการแยกตัวออกจากแผ่นดินของเกษตรกรก็กลายเป็นโครงร่างหลักของนวนิยาย พวกเขาถูกกีดกร่อนด้วยความทุกข์ยาก เจฟเฟอร์สันจะไม่มีใจที่ยุ่งยากถึงสิ่งที่สไตน์เบ็คต้องการ จากบทความใน **ซานฟรานซิสโก นิวส์** ที่ว่าการสูญเสียแผ่นดินก็เท่ากับการสูญเสียเกียรติยศความสง่างามของชีวิตที่เขามีได้ นิยามว่าเป็นเพียงความสำคัญของตนเอง แต่นิยามว่าเป็นเครื่องประกันความรับผิดชอบของมนุษย์ต่อชุมชน เราอาจพิจารณาได้ว่า จากการทำลายเกียรติยศนี้จัดเป็นความเสียใจที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิตผู้อพยพ เพราะว่าเป็นการลดความรับผิดชอบ และยังทำให้พวกเขา กลายเป็นบุคคลที่เพื่อนมนุษย์ไม่คบหา ซึ่งจะประหวังรัฐบาลของเขาในทางใดทางหนึ่งได้

ถึงแม้ว่า **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** จะนำใจใหม่แห่งความคิดอเมริกันมาไว้ในที่เดียวกัน แต่ก็อาจพิจารณานวนิยายอเมริกันที่ยิ่งใหญ่เรื่องนี้ในแง่ที่ความสำเร็จของนวนิยายอยู่ที่ความสามารถในการหลอมรวม

ความคิดเหล่านี้ให้เป็นศิลปะอย่าง เป็นรูปธรรม เช่นที่ อเล็ก คอม ฟอร์ตให้ความเห็นว่า “การวิจารณ์ ความสำคัญในความคิดของผู้เขียน อยู่ที่ว่า ถ้าขอบข่ายของเรื่องไม่อาจ ครอบคลุมข้อมูลหรือวัตถุดิบที่มีอยู่ และไม่ปะติดปะต่อกันเป็นเรื่องเป็น รวาทหรือไม่คำนึงถึงความ เป็นจริงโดยตรง สิ่งเหล่านี้จะทำให้เรา ไม่สามารถเขียนในระดับนั้นได้ ซึ่ง ด้วยข้อยืนยอธรรมดา เราเรียกว่า เป็น “วรรณคดีหลัก”

ความคิดและวัตถุดิบใน นวนิยายเรื่อง **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** เสนอให้เห็นถึงการเสนอสาร ของสไตน์ เบ็คเกี่ยวกับปัญหา โครงสร้างที่ยากที่สุดในนวนิยาย เรื่องนี้ เพราะเทคนิคการเขียน เรื่องนี้ไม่เหมือนที่เคยใช้ในเรื่อง **คัพ ออฟ โกลด์**, **ทู อะ ก๊อด อันโนน**, **อิน ดูเบียส แบ็ตเติล** และ **ออฟ ไมค์ แอนด์ เมน** ด้วยการ เปลี่ยนแปลงกระแสการกระทำและ การดำเนินเรื่องให้ขึ้น ๆ ลง ๆ และ ไม่แบ่งโครงสร้างเป็นบทเป็นตอน อย่างในเรื่อง **เดอะ พาสเจอร์ ออฟ เฮฟเว่น** และ **ทอร์ทิลลา แพลต** แต่ จะพบกลวิธีที่แตกต่างออกไปในเรื่อง **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท**

เปรียบเทียบสไตน์ เบ็ค กับตอลสตอย

อย่างไรก็ตาม เทคนิควิธี ของสไตน์ เบ็คไม่เหมือนตอลสตอย ที่เขียน **วอร์ แอนด์ พีซ** (War and Peace) เพราะวัตถุดิบของตอลสตอย ค่อนข้างหยาบ การผจญภัยของ

เบซูคอฟ รอสตอฟและครอบครัวบัลคอนสกีเป็นวัตถุดิบ ด้านหนึ่งและอีกด้านหนึ่ง เป็นวัตถุดิบเกี่ยวกับ สงครามนโปเลียน วัตถุดิบทั้งสองด้านถูกนำมาหลอม รวมเข้าด้วยกันขณะดำเนินเรื่อง แต่ก็มีข้อมูลเกี่ยวกับ สงครามนโปเลียนเหลืออยู่มากจนผู้เขียนต้องรวมเข้า ด้วยกัน โดยแยกเป็นปรัชญาสอดแทรกในบท วัตถุดิบ ของสไตน์ เบ็คก็ดูคล้ายคลึงกัน กล่าวคือมีการผจญภัย ของครอบครัวโจดและในขณะเดียวกันก็มีความตกต่ำ อย่างใหญ่หลวงของครอบครัว และเช่นเดียวกับตอลสตอย สไตน์ เบ็คมีวัตถุดิบเหลือเพื่อที่จะแยกเขียนต่างหากเป็น ปรัชญาสอดแทรกไว้ในบท

ในการเปรียบเทียบเทคนิคการเขียนดังกล่าวนี้ เพอซี ลับบ็อก (Percy Lubbock) ให้ความเห็นเกี่ยวกับ บทบาทด้านโครงสร้างที่เกิดจากวัตถุดิบสองส่วนของเรื่อง **วอร์ แอนด์ พีซ** ว่ามีความสำคัญต่อการวิเคราะห์โครงสร้างใน **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** เขากล่าวว่า “ข้าพเจ้า พบว่าไม่มีแง่มุมใดที่นวนิยายทั้งสองเรื่องนี้เป็นอัน หนึ่งอันเดียวกัน และปรากฏเป็นความประทับใจเดียวกัน ในขณะเดียวกันก็ไม่มีเรื่องใดเป็นรองอีกเรื่องหนึ่ง แต่ก็ ไม่มีอะไรเหนือกว่ากัน ในสิ่งที่ทั้งสองเรื่องเกี่ยวข้องกัน ขณะที่ทั้งสองเรื่องถูกวางไว้ด้วยกัน เพื่อเสนอภาพ ความแตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีผลอะไรจากการเปรียบเทียบ กัน เพียงแต่เปลี่ยนจากเวลาหนึ่งไปยังอีกเวลาหนึ่ง ไม่มี หลักการอะไรที่ชัดเจน และก็ไม่มีคำเตือนสักคำหนึ่งว่า เรื่องหนึ่งจะตกอันดับและอีกเรื่องหนึ่งจะเข้าแทนที่”

ข้อวิจารณ์ข้างต้นของลับบ็อก ได้ให้คำนิยามถึง ด้านสุนทรียภาพ โดยเฉพาะนวนิยายเรื่อง **วอร์ แอนด์ พีซ** เท่านั้น แต่ยังสามารถใช้กับส่วนอื่น ๆ ของเรื่องสมมติ ซึ่งมีลักษณะการเขียนอย่างเรื่อง **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** เป็นตัวอย่าง

ในนวนิยายเรื่องนี้ ถ้านับจำนวนบทพรรณนาใน ตอนเปิดเรื่องเกี่ยวกับความแห้งแล้ง และบทรองสุดท้าย เกี่ยวกับฝน ซึ่งจัดเป็นการพรรณนาโดยตรง จนอาจ ยอมรับได้ว่าเป็น **นวนิยายที่เน้นฉาก** ได้อย่างชัดเจน (เป็นคำศัพท์ของลับบ็อกที่ใช้ด้วยมุมมองวัตถุดิบ) ซึ่ง การพรรณนาดังกล่าวมีถึง 16 ตอน รวมแล้วมีความยาว ถึง 100 หน้า เกือบยาวถึงหนึ่งในหกของเรื่อง ในบทต่าง ๆ

เหล่านี้ยังไม่มีตัวตนของตระกูลใจ ตระกูลวิลสันหรือตระกูลเวไนต์แต่อย่างใด

แต่เนื้อหาในตอนต่างๆ เหล่านี้มีหน้าที่หลักสองประการ คือ ประการแรกทำหน้าที่เสนอภูมิหลังทางสังคมด้วยการขยายรูปแบบการกระทำของครอบครัวใจ โดยใช้ความยาวถึง 13 บทจากทั้งหมด 16 บท เช่น บทที่ 1 พรรณนาถึงสภาพฝนแล้งด้วยภาพทัศนียภาพกว้างขวางที่ผลักดันบังคับให้ตระกูลใจต้องละทิ้งแผ่นดิน ในบทที่ 5 เกือบทั้งบทเป็นการพรรณนาถึงนายทุนและเกษตรกร และเสนอตัวอย่างเดิมๆ ของข้อขัดแย้งที่ตระกูลใจได้รับ

ส่วนเนื้อหาจำนวนสามบทที่แทรกเข้าไป คือ บทที่ 19, 21, และ 25 มีหน้าที่ขยายความข้อมูลทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นเจ้าของที่ดินในแคลิฟอร์เนีย การพัฒนาแรงงานของผู้อพยพ และแง่มุมปัญหาทางเศรษฐกิจของสังคมที่ล่าหลัง เนื้อหาสามบทที่เป็นข้อมูลนี้มีความยาวเพียง 19 หน้า จากนวนิยายทั้งหมดที่มีความยาวถึง 600 หน้า ข้อมูลเหล่านี้อยู่กระจัดกระจายใน 16 บทแทรก ซึ่งเป็นย่อหน้าที่ต้องการนำเสนอเกี่ยวกับเนื้อหาเชิงปรัชญาหรือสังคม ที่สอดแทรกเนื้อหาในแต่ละสถานการณ์ ย่อหน้าเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะพบในบทที่ 9, 11, 14 และ 19

ผู้เฒ่าและเต่า : สัญลักษณ์สำคัญ ในนวนิยาย

อย่างไรก็ตาม รายละเอียด

ของเรื่องที่ถูกประสานกันแนบแน่นกลายเป็นแก่นเรื่องหรือสัญลักษณ์สำคัญ ผู้เฒ่าที่มีการกล่าวถึง 27 ครั้งในบทที่ 1 จำนวนสามหน้า มีความสำคัญมิใช่เพียงต่อแผ่นดินด้วยตัวของมันเองเท่านั้น แต่ยังมีมีความสำคัญต่อสถานการณ์พื้นฐานของการดำเนินเรื่องในนวนิยายอีกด้วย กล่าวได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งเคลื่อนไหวบนพื้นดินไม่ว่าจากแมลงถึงรถไถ ล้วนแต่ทำให้จำนวนผู้เฒ่าได้สัดส่วนดีขึ้นเมื่อหอบกลับบ้านหลังจากเข้าคุกสี่ปี เขาลงจากรถไถก้าวออกไปยืนที่ทางหลวง และทำสัญลักษณ์ด้วยการถอดรองเท้าใหม่ที่ได้จากคุกออก แล้วทำงานด้วยเท้าเปล่าอย่างระมัดระวังท่ามกลางฝูงผู้เฒ่า เข้าพลิกพื้นพื้นดินเกิดเป็นเมฆหมอกแห่งผู้เฒ่าเรียพื้นดินเบื้องหลังเขา

นอกจากผู้เฒ่า สัญลักษณ์ที่สำคัญของนวนิยายเรื่องนี้คือ เต่า สัญลักษณ์นี้มีปรากฏชัดเจนโดยแทรกไว้ในบทที่ 3 และในขณะที่บทนี้เป็นบทพรรณนาที่สมจริงชั้นเอก เต่าก็กลายเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นเครื่องหมายหรือเป็นลางไปในเชิงเปรียบเทียบด้วย จิม เคซี พูดว่า “ไม่มีใครกักขังเต่าเอาไว้ได้ พวกมันทำงานและทำงานและในที่สุดวันหนึ่งพวกมันก็ออกไปและจากไป...” (หน้า 28) จะเห็นได้ว่าชีวิตที่ทรหดบีบบังคับเต่า ก็เท่ากับบีบบังคับตระกูลใจไปด้วย โดยเดินทางไปในทิศทางเดียวกัน คือ ไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ขณะที่เต่าเก็บเมล็ดพืชไว้ในกระดอง และหยอดลงบนฝั่งตรงกันข้ามถนน ตระกูลใจก็เก็บเกี่ยวชีวิตและนำข้ามแผ่นดินไปยังแคลิฟอร์เนีย

ขณะที่เจ้าเต่าสามารถรอดชีวิตจากล้อรถบรรทุกบนถนนและขยี้เม็ดแดงที่วิ่งเข้าไปในกระดอง ตระกูลใจก็สามารถฟันฝ่าภัยอันตรายในการเดินทางจนตลอดรอดฝั่ง

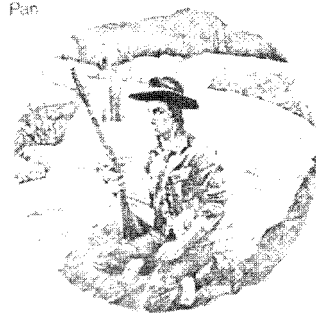
สัญลักษณ์ดังกล่าวยังคงปรากฏและมีการอธิบายมากขึ้นเมื่อมีการบรรยายถึงเจ้าเต่าโดยเฉพาะ ในเหตุการณ์เกี่ยวกับเจ้ามดแดงมีการกล่าวถึงอีกในอีก 270 หน้าต่อมา เมื่อมดแดงตัวอื่นวิ่งที่คอของแกรมพาและเธอใช้มือเล็กๆ ของเธอจับมันได้มา ใจจับมันขยี้ ในบทที่ 3 มีภาพของเต่าลากกระดองสูงรูปโดมข้ามทุ่งหญ้า และในบทต่อไป ทอมเห็น หลังรูปโดมสูงของเต่าบกดตัวหนึ่ง เขาจับเต่าตัวนั้นไปด้วยและเมื่อเขามั่นใจว่าครอบครัวของเขาได้ละทิ้งดินแดนเหมือนที่เขาปล่อยเต่าซึ่งท้อง

JOHN STEINBECK SWEET THURSDAY

JOHN STEINBECK THE PEARL

JOHN STEINBECK THE LONG VALLEY

เที่ยวไปในทิศตะวันตกเฉียงใต้เช่น
ที่มันมาตอนแรกเป็นทิศทางที่กล่าว
ซ้ำในอีกสองประโยคข้างหน้า สิ่ง
แรกที่ทอมทำหลังจากปล่อยเต่าก็คือ
ใส่รองเท้าที่เขาถอดออกเมื่อเดิน
ข้ามทางหลวงมา ดังนั้นจึงไม่ใช่
เฉพาะตัวเต่าเท่านั้นที่เป็นสัญลักษณ์
แต่ยังรวมถึงความเกี่ยวข้องของ
ทอมที่มีต่อเต่าด้วย เป็นสัญลักษณ์
เหมือนการปรากฏตัวของเลนนี่
พร้อมกับหนูดายในกระเป๋าของเขา
ในเรื่อง ออฟ ไมค์ แอนด์ เมน

**โครงสร้างและเนื้อหา : อิทธิพล
ของ คัมภีร์ไบเบิล และ อองุ่น
สัญลักษณ์แห่งพระเจ้า**

นวนิยายเรื่อง เดอะ เกรฟส์
ออฟ แรท แบ่งเป็น 30 บทติดต่อกัน
แม้จะอ่านเพียงคร่าวๆ ก็อาจ
กล่าวได้ว่านวนิยายเรื่องนี้มีสาม
ภาคใหญ่ๆ คือ ภาคที่เกี่ยวกับ
ความแห้งแล้ง เกี่ยวกับการเดินทาง

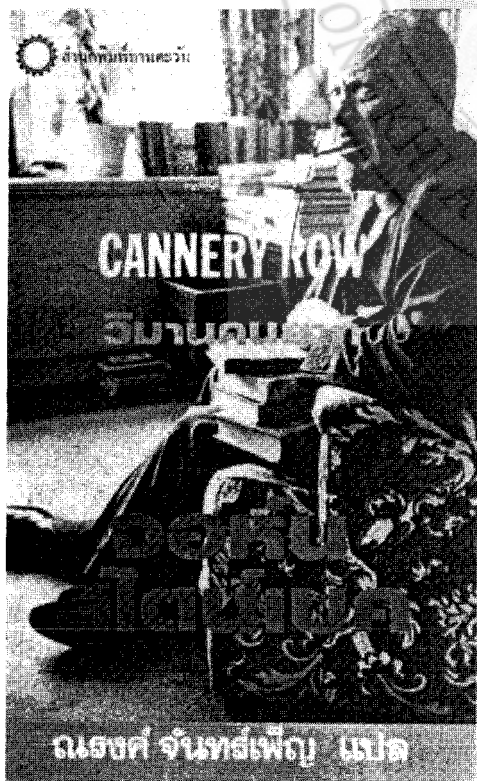
และเกี่ยวกับแคลิฟอร์เนีย เนื้อหาภาคที่ 1 จบในบทที่ 10
ซึ่งแยกจากภาคที่ 2 การเดินทางด้วยเนื้อความสองตอน
บทที่ 1 ของภาคต่างๆเหล่านี้ เสนอภาพของดินแดนที่
เป็นทะเลทราย “บ้านช่องถูกทิ้งให้อ้างว้างอยู่บนพื้น
ดินและพื้นดินเองก็อ้างว้างเพราะสิ่งเหล่านี้” ภาคที่ 2
กล่าวถึงทางหลวงที่ 66 และตามด้วยบทที่ 13 ซึ่งเริ่ม
กล่าวถึงการเดินทางของตระกูลใจดี “ขบวนเดินทางมุ่ง
ตรงไปที่ทางหลวง แล้วหันไปทางทิศตะวันตกดวง
อาทิตย์มีดลง” ส่วนเนื้อหานี้ให้ภาพทางภูมิศาสตร์ของ
ดินแดนแคลิฟอร์เนีย การข้ามทะเลทรายไปยังเบเก
อร์สฟีลด์

เนื้อหาส่วนที่ 2 จบในบทที่ 18 “และรถไถแล่น
ลงจากภูเขาไปยังหุบเขาที่กว้างใหญ่” และในภาคต่อไป
เป็นการเริ่มต้นเรื่องของแคลิฟอร์เนีย ด้วยการแนะนำผู้
อ่านให้รู้จักสภาพแรงงานของรัฐนั้น สไตน์เบ็คได้แบ่ง
เรื่องราวออกเป็นสามภาคในใจ เมื่อเดือนกันยายน 1936
เมื่อเขาบอก โจเซฟ เฮนรี แจ็กสันว่า เขากำลังเขียน “ภาค
แรกของนวนิยายที่มีความยาวเกี่ยวข้องกันสามภาค”

อย่างไรก็ดี เป็นสิ่งที่น่าสังเกตว่า สไตน์เบ็คเขียน
นวนิยายเรื่องนี้ด้วยท่วงทำนองของร้อยแก้ว โครงสร้าง
ของท่วงทำนองลักษณะนี้มีต้นเค้ามาจากคัมภีร์ไบเบิล
คัมภีร์เก่า เนื้อหาสามภาคของนวนิยาย ตรงกับเนื้อหา

ของการก่อกบฏในอียิปต์ การอพยพของชาวยิวออกจากอียิปต์ (The Exodus) และการพักแรมในแผ่นดินแคนาน (Canaan) ซึ่งทั้งสองเรื่องเป็นการมองภาพจากภูเขาเป็นครั้งแรก ความเหมือนกันของสองเรื่องนี้มีใช้อยู่ที่รายละเอียด แต่อาจเปรียบเทียบเนื้อหาหลักๆ ได้แก่ แหล่งความชั่วร้าย คือโรคระบาดและความอดอยาก ชาวยิวหรือพวกธนาคาร(นายทุน) การอพยพของชาวยิวคือการเดินทางของตระกูลโจด และชาวเผ่าที่เคียดแค้นของแคนานก็คือชาวแคลิฟอร์เนีย

โครงสร้างการเขียนแบบคัมภีร์ไบเบิลของนวนิยายมีลักษณะต่อเนื่องกัน โดยมีการกระทำเชิงสัญลักษณ์คอยสนับสนุน สัญลักษณ์นิยมที่แพร่หลายที่สุดในที่นี้ก็คืออู๋งน้อยอย่างน้อยี่นวนิยายได้จากเรื่อง

ณรงค์ จันทน์เพ็ญ แปด

“The Battle Hymn of the Republic” (เขากะทึบเท้าออกไปจากกระท่อม ซึ่งเก็บอู๋งแห่งความโกรธแค้นเอาไว้) เป็นการอ้างอิงถึงคัมภีร์เล่มสุดท้ายของคัมภีร์ใหม่ที่มีใจความว่า “และนางฟ้าคนเดียวของเขาลงสู่พื้นโลกและเก็บเกี่ยวอู๋งของโลก แล้วโยนทิ้งไปในเครื่องหีบลูกอู๋งที่ยิ่งใหญ่แห่งความโกรธของพระเจ้า” คล้ายคลึงกับข้อความอื่นๆ ที่ว่า “อู๋งของพวกเขาเป็นอู๋งของความขมขื่น กลุ่มของพวกเขามีความทุกข์ยากแสนสาหัส อู๋งของพวกเขาเป็นยาพิษของงูพิษ” และอีกข้อความหนึ่งที่ว่า “บรรดาพ่อกินอู๋งเปรี้ยวเข้าไป พันของพวกเขาของพวกเขาละเอียดกัน” บางครั้งความหมายของสัญลักษณ์นี้ก็ได้กล่าวถึงในบทแทรกของนวนิยายคือ “ในดวงวิญญาณของผู้คน อู๋งแห่งความโกรธแค้นถูกใส่ลงไปและหนักอึ้งหนักอึ้งสำหรับกระท่อมนั้น”

นอกจากนี้ สไตน์เบ็ค ใช้อู๋งเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ เช่นที่ใจชั่วและไอซี นำอู๋งข้อใหญ่ข้อหนึ่งกลับมาจากไปเที่ยวครั้งแรก การไปยังดินแดนที่มั่งคั่งแห่งแคนานก็จัดเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ได้เช่นกัน ความหมายของอู๋งในที่นี้ แกรมพาใจดเป็นผู้กล่าวพาดพิงถึงว่า “ฉันได้ซื้ออู๋งใหญ่จากพุ่มไม้ ฉันจะคั้นน้ำอู๋งลงบนหน้า แล้วปล่อยให้หล่นไปจากแก้มฉัน” ถึงแม้ว่าแกรมพาจะตายก่อนตระกูลโจดจะเดินทางถึงแคลิฟอร์เนียตั้งนาน เขาก็เป็นสัญลักษณ์โดยเสนอผ่านชายชราผู้ไม่ประสงค์จะออกนาม ในโรงนาซึ่งได้รับการช่วยเหลือให้พ้นจากความอดอยาก จากออกของโรชา ชาร์น แฮร์รี่ สโลชอว์ (Harry Slochower) ดีความฉากนี้ไว้ว่า

“ชาติใหม่ของแกรมพาเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องฝุ่นด้วยแกรมพาถูกมองว่าบีบอู๋งแห่งแคลิฟอร์เนียลงบนหน้า ชายในโรงนาก็มีพฤติกรรมเหมือนเด็กในขณะตีนมของโรชา ชาร์น และการที่อู๋งกลับกลายเป็นรสขม ชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่ว่านมแรกของแม่จะขม”

รูปร่างของโรชา ชาร์นเหมือน ต้นปาล์ม และอกของเธอเหมือนช่ออู๋ง การให้ชีวิตใหม่แก่ชายชราของ

This is
Steinbeck
Country

โรซา ชาร์น มีอ้างอิงถึงในการตีความของลัทธิอโ托ดอกซ์ว่า “ฉัน(พระเยซูคริสต์)คือกุหลาบของซารอนและดอกกลิลีของหุบเขา” และมีอ้างอิงว่า “รีบไป กินเสีย นี่คือร่างกายของฉัน” สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับคัมภีร์ไบเบิลที่สำคัญอื่นๆ ก็คือจิม เคซึหรือเจซัส ไครสต์ ซึ่งจะอภิปรายในตอนต่อไป

ความหมายเชิงสัญลักษณ์ประการหลังของอุ้งและแผ่นดินของแคนานที่ มา ใจด กล่าวอ้างบ่อยๆ ว่า “เขาคือประชาชน” เธอมีได้อ่านเรื่องของคาร์ล แซนเบิร์ก แต่อ่านคัมภีร์ไบเบิล เช่นที่แซร์บอทอม เมื่อเขาหาคำโคลงที่เหมาะสมในการฝังศพแกรมพา “จงกลับคืนสู่เพลงสวด” และมีถ้อยคำปรากฏในเพลงสวดว่า “เพราะว่าเขาเป็นพระเจ้าของเรา และเราเป็นประชาชนในทุ่งหญ้าของเขา และเป็นแกะในมือของเขา” “พวกเขา

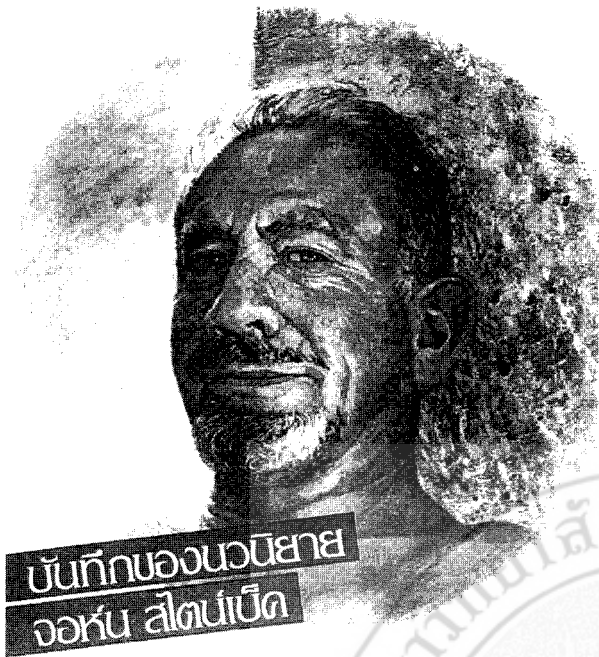
เป็นประชาชนที่เก็บชีวิตในโศคลาโฮมา (อียิปต์) และนำมาสู่แคลิฟอร์เนีย(แคนาน)เช่นเดียวกันแต่เก็บเมล็ดพืชและมัดเก็บไขของมันที่ปรากฏใน “ผู้นำของประชาชน”

การเปรียบเทียบกับการอพยพของชาวยิวมีปรากฏในบทใกล้จบเรื่อง ลุงจอห์นจัดลูกที่ตายแต่ยังไม่คลอดของโรสแห่งซารอนหรือโรซา ชาร์น ลงในกระชูลงในกระแสน้ำท่ามกลางต้นไม้จำพวกสนุ่นหรือตะไคร้บกและลอยน้ำไปยังที่ตั้งเมือง และพูดว่า “ลงไปและบอกพวกเขา” (Peter Lisca. 1972 : 78-95)

นอกจากนี้บทบาทของโรซา ชาร์น มีนักวิจารณ์กล่าวถึงในเชิงทางเพศที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้คือฉากสุดท้ายในนวนิยายที่โรสแห่งซารอนหันร่างอ่อนเยาว์ของเธอตรงไปยังแคร่ของชายชรา เพื่อช่วยเหลือมนุษยชาติ ด้วยกิริยาท่าทางลักษณะนี้ เธอได้แสดงออกถึงจิตวิญญาณตามธรรมชาติและความเป็นเทพธิดาไปในขณะเดียวกัน ย่อหน้าต่อไปนี้ซึ่งอยู่ในตอนท้ายของนวนิยาย แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่นอกเหนือธรรมชาติ

เพียงหนึ่งนาที โรสแห่งซารอนทรุดนั่งนิ่งในโรงนาที่มีเสียงหวิว ๆ ของลม จากนั้นเธอลุกขึ้นแล้วขยับช้า ๆ ไปมุมโรงนาและหยุดมองที่ใบหน้าชูปดม จ้องที่ดวงตาที่ว่างเปล่าและตื่นตระหนก จากนั้นเธอค่อย ๆ นอนลงข้างชายชรา ซึ่งสิ้นศึระะไปมาช้า ๆ จากข้างหนึ่งไปยังอีกข้างหนึ่ง โรสแห่งซารอนเลิกผ้าห่มขนสัตว์ออกข้างหนึ่ง แล้วเปิดหน้าอกเปล่าเปลือยของเธอออก เธอบอกว่า “ลุงดี่มชะ” เธอดึงศึระะที่คืนรนอนอยู่ให้เข้ามาใกล้ๆ “นี่ไง” เธอบอก “นี่ไง” มือจับอยู่ที่ด้านหลังศึระะของแก นิ้วของเธอขยับอย่างนุ่มนวลบนผมของชายชรา เธอมองข้ามขึ้นไปในโรงนาแม้ริมฝีปากและยิ้มอย่างลึกลับ

กล่าวได้ว่ายิ้มของโรสแห่งซารอนก็คือยิ้มของโมนาลิซา เป็นการแสดงจากโรแมนติก ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับความเชื่อในนิยาย เกี่ยวกับความกล้าหาญหรือการผจญภัยในถิ่นชาลีนั้นส์ที่สโตน์เบ็คเสนอในนวนิยายของเขามากมาย แต่ไม่ว่าสถาบันอย่างธนาคารหรือสหภาพแคลิฟอร์เนียอาจไม่เที่ยงแท้ แต่ความปรารถนาของมนุษย์และอุปสรรคอันมากมายก็มี

อาจสิ้นสุดในโลกนี้ได้

ฉากสุดท้ายนี้เป็นภาพย่อถึงความเชื่อของผู้เขียนที่มีต่อความรู้สึกที่ชวนฝัน ซึ่งแยกออกมาจากความเปลี่ยนแปลงทางครอบครัวและสังคม รวมทั้งองค์การการเมืองทั้งหมด กิจกรรมของมนุษย์ทั้งปวง การจาระไนเหตุผลทางประวัติศาสตร์ อาจได้หรือไม่ได้รับการดำเนินการ สหภาพอาจจะเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนให้มีคุณภาพต่อชีวิตกรรมกร แต่ความมีชีวิตอย่างลึกซึ้งของโรคแห่งซารอนยังคงไม่มีใครทำลายลงได้ (Robert Con Davis. 1982 : 10)

เต่าและตระกูลโจดส์ : บทวิเคราะห์ว่าด้วยความเหมือนและความต่าง

นอกจากบทความของปีเตอร์ ลิสกาที่กล่าวถึงบทบาทของเต่าโดยเปรียบเทียบกับตระกูลโจดส์ดังกล่าวแล้ว ยังมีบทความอื่นๆ ที่กล่าวถึงประเด็นนี้เช่นกัน เช่นบทความของ สจ๊วต แอล. เบิร์นส์ ดังต่อไปนี้

นักวิจารณ์โดยทั่วไปยอมรับว่า การเปรียบเทียบ เต่าในบทที่ 3 ของ “เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท” เป็น คำกลางและคล้ายคลึงกับการผจญภัยของตระกูลโจดส์ พวกเขายอมรับโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ว่าฉากสรุปของ นวนิยายแสดงถึงแก่นเรื่องของสไตน์เบ็คดั้งเดิมที่ มา โจด กล่าว ว่า “ประชาชน...อยู่ต่อไป” แต่ก็มีกรถกเถียงเกี่ยวกับ สาระสำคัญของบทสรุปของนวนิยายว่าเป็นเพียงการแสดง นาฏกรรม ถ้อยคำที่แหลมคม ความรู้สึกที่ลึกซึ้ง ถ้อยคำ ธรรมดาๆ หรือเป็นคำลามกหยาบโลน แต่นักวิชาการ ส่วนใหญ่ก็ยอมรับความหมายทั้งหมด เบิร์นส์เชื่อว่า นักวิจารณ์ได้ประเมินความตั้งใจของสไตน์เบ็คทั้งสองด้าน นิทานเปรียบเทียบเรื่องเต่าเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกันมากกว่าจะเป็นสิ่งที่คล้ายคลึงกันกับเรื่องเต่าของตระกูลโจด และแม้ในขณะที่ฉากสุดท้ายแสดงภาพของโรซา ซาร์น ที่พยาบาลชายชรา ทำให้นวนิยายจบลงอย่างสมเหตุสม ผลก็ตาม แต่ก็เป็นการมองบทสรุปและแนวคิดของเรื่อง ในแง่ร้ายเกินไป มากกว่าดี ประชาชนอยู่ต่อไป จะมีความหมายจริง ๆ เพราะถ้าหากว่าสไตน์เบ็คต้องการให้ เต่าเปรียบเทียบกับตระกูลโจดและมุ่งให้เป็นแก่นเรื่อง ของนวนิยายเรื่องนี้จริง เขาก็น่าจะต้องใส่หนูใหญ่เข้าไป ในเรื่องเช่นที่ปรากฏในเรื่อง แคนเนอร์รี่ โรว์ ซึ่งใช้เปรียบ เทียบกับสันติภาพ และความเจริญรุ่งเรืองจะสามารถได้ มาถ้าบุคคลจะบูชาความรักและมิตรภาพ ราคาของ บุคคลที่จ่ายแก่ ชุมชนก็คือความอดอยาก น้ำท่วมและการตายโง่ นั่นเป็นการลดความรุนแรง แต่มีข้อสรุป ที่ผิดพลาดของแก่นเรื่องหลักในนวนิยาย เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท

อย่างไรก็ตาม มีความคล้ายคลึงกันอย่างแน่นอน ระหว่างเต่าและตระกูลโจด เป็นที่แน่ชัดว่าเต่าหันหัวไป ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้เช่นเดียวกับตระกูลโจด และ ทางหลวงก็นับว่าเป็นอุปสรรคที่นำกลัวของทั้งเต่าและ ตระกูลโจด นอกจากนี้ ยังพบว่าการบรรเทาทุกข์อันหนักอึ้ง เป็นการเดินทางตามปกติของเต่า แต่ก็อาจพิจารณาได้ ว่ามีความแตกต่างในเรื่องความหมายอยู่บ้างระหว่างเต่า กับตระกูลโจด กล่าวคือ มีสติปัญญาญาณในเรื่อง วัตถุประสงค์ และทิศทางการเดินทาง เช่น มันจะหัน ออกด้านข้างโดยไม่มีเหตุผล ผู้คนไม่อาจรู้ได้ว่าเต่าจะไป

ทางไหนกันแน่ หรือมันตั้งใจจะทำอะไรเมื่อไปถึงที่นั่นได้ แต่ก็เชื่อได้ว่ามันจะไปที่นั่นพร้อมกับทำในสิ่งที่สัญชาตญาณสั่งให้มันทำ

ในทำนองเดียวกัน ตระกูลใจดวงมุ่งหน้าไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามสภาพแวดล้อมที่อยู่เหนือการควบคุม แรกทีเดียวพวกเขาไม่ต้องการเคลื่อนย้ายไปไหนเลย และมีแต่ความคิดถึงบ้าน คือฟาร์มที่โอคลาโฮมา ที่เขาจำใจจากมา มีเพียงการมองโลกในแง่ดีเพียงอย่างเดียวที่ผูกมัดสถานการณ์ในตอนจบของพวกเขาให้เข้ากับความสำเร็จในอนาคตด้วยความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม แต่ก็มีความแตกต่างที่สำคัญระหว่างเต่าและตระกูลใจ กล่าวคือขณะที่ฝ่ายหนึ่งมีบทบาทของความอุดมสมบูรณ์ด้วยชีวิตที่หลับไหลรอเวลาที่จะถูกขับไล่กระเจิดกระเจิงไปชีวิตที่โรซา ชาร์น ครอบครองอยู่ก็คลอດก่อนกำหนดและตายก่อนคลอດ ตระกูลใจจำนวน 12 คน ในสามชั่วอายุคน (ถ้านับทารกที่ไม่ได้เกิดด้วยก็เป็น 13 คน) ออกเดินทางครั้งแรก รอดชีวิต 10 คนและมีหกคนเท่านั้นที่ได้อยู่ด้วยกันในตอนจบ

อย่างไรก็ดี ถ้ามีใครพิจารณาเนื้อความต่อมาในนวนิยาย ที่กล่าวพาดพิงถึงเต่า จะพบว่าความแตกต่างระหว่างแรงผลักดันด้านบวกของนิทานเปรียบเทียบกับแรงผลักดันด้านลบของการบรรยายสามารถมองเห็นได้ชัดเจนขึ้น จากบทบาทของตัวละครสองตัว คือ ทอม ใจ และจิม เคซี่ ตัวละครสองตัวนี้

จะช่วยขยายความหมายของเต่าเป็นอย่างดี

กล่าวคือทอมจับเต่าและนำติดตัวไปด้วยพักหนึ่ง โดยมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตรงกันข้ามกับทิศทางที่เต่าตั้งใจจะไปและพรรณนาถึงรูปร่างของเคซี่ว่ามีลักษณะเหมือนเต่า คือ “มีหัวยาว ร่วงกระดูก ผิวหนา และลำคอเป็นเส้นๆ เป็นมัดกล้ามเนื้อเหมือนกับก้านผักตระกูลคื่นช่าย ลูกตาไปยื่นถลนออกมา มีเปลือกตายึดปกคลุมอยู่” เขาจึงถูกตัดสินให้มีลักษณะเหมือนสัตว์เลื้อยคลาน ทั้งทอม และเคซี่ จึงเป็นผู้ช่วยขยายความหมายของเต่าได้อย่างเหมาะสม ในจำนวนผู้คนจำนวน 13 คน ที่เดินทางจากฮัดสันไปทิศตะวันตก ทั้งสองคนมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับเต่า แต่การเปรียบเทียบนี้ก็มิใช่ข้อจำกัด คือเต่ารอดชีวิตจากการเผชิญหน้ากับการกดดันอันโหดร้าย ซึ่งในความเป็นจริงรถบรรทุก หักหลบไม่ทันมันบนทางหลวงก็เป็นการช่วยการข้ามถนนที่มีอันตราย เคซี่ไม่มีเครื่องกันศีรษะที่เขาสามารถ ยึดหนุได้ เขาถูกหัวหน้าผู้ชุมนุมประท้วงที่ทุ่งเลี้ยงสัตว์ฮูเปอร์ ฟาดด้วยด้ามอีเตอร์เข้าที่ศีรษะ ขณะที่ทอมรอดชีวิตจากเหตุการณ์นี้อย่างหวุดหวิด ในเนื้อหาที่ระบุว่าเต่าจะรอดชีวิตเพราะว่ามันใช้พลังงานทั้งหมดของมันเพื่อความสนใจตัวเอง แต่เคซี่ตายเพราะเขาอุทิศพลังงานของเขาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น

ความแตกต่างระหว่างความสนใจตนเองและการเห็นแก่มนุษยชาติยังพบได้ในฉากอื่นๆ ซึ่งแกรมพาเป็นผู้ช่วยขยายความหมายของเต่าเพิ่มเติม คือฉากที่มดแดงเกาะที่คอเธอ และขณะที่เธอถึงเจ้ามดแดงออกจากกระดองของเต่า จังหวะเดียวกับที่เจ้าเต่าก็ ร้องอย่างโหยหวนและได้ผล ตัวแกรมพาก็ไม่สามารถทำอะไรได้มากกว่าเกาะที่แผลถลอกที่บนใบหน้าเท่านั้น เป็นที่ชัดเจนว่า การที่ มา ใจด ขยี้มดด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ชวนให้นึกถึงการกระทำของเต่า

นอกจากนี้ ยังมีการกล่าวถึงสัตว์อื่น ๆ ในนวนิยายเรื่องนี้ คือ สัตว์ที่สามารถรอดชีวิตจากอันตรายที่เกิดจากเครื่องจักร แมวที่บ้านของตระกูลใจ กลายเป็นสัตว์ที่ดุขึ้น และยังคงอยู่ที่ฟาร์มเดิม เต่าได้รับความช่วยเหลือรอดจากรถบรรทุกที่คนขับพยายามจะฆ่ามัน จากนั้นก็เป็นอิสระที่จะเดินทางไปแคลิฟอร์เนีย ขณะที่

JOHN STEINBECK EAST OF EDEN

มนุษย์อย่างมูเลย์ เกรฟส์ อาจจะยังคงอยู่เหมือนแมวบ้าน ก็ไม่ปรากฏว่ามีตัวละครใดที่จะมีพฤติกรรมสื่อไปในทางทรหดได้อย่างที่เต๋าเป็นอยู่ ถ้าจะมีตัวละครในนวนิยายที่รอดชีวิตและใช้ชีวิตที่เหลืออยู่เพื่อตัวเอง ตัวละครตัวนั้นน่าจะได้แก่ อัล ใจดี แต่ อัล ใจดี ก็ตั้งใจที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตด้วยการแยกตัวออกจากการครอบงำของครอบครัว เขาจึงเป็นสมาชิกคนเดียวของครอบครัวที่เหลืออยู่และสามารถขึ้นรถบรรทุกได้และได้ทำงานตามที่ไฝ่ฝันในโรงซ่อมรถ อาจกล่าวได้ว่าเขารอดชีวิตได้ด้วยการเชื่อมโยงสองด้านของการเป็นเจ้าของและจัดการกับเครื่องจักรด้วยการปฏิบัติเหมือนกับ

คนทั่วไปและพฤติกรรมของเต๋า

อย่างไรก็ตาม ไม่มีใครปฏิเสธว่าแก่นเรื่องศูนย์กลางของนวนิยาย เช่นที่นักวิจารณ์ผู้มีชื่อเสียงกลุ่มหนึ่งให้ความเห็นว่าอยู่ที่ “การเรียนรู้ของตระกูลใจดี” แต่แก่นเรื่องนี้ก็มีความขัดแย้งอย่างมีนัยสำคัญต่อการเปรียบเทียบกับเต๋า ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกภาพตามธรรมชาติที่ชัดเจนที่สุด เป็นไปได้ว่าการที่สไตน์เบ็ค กล่าวถึงเต๋าในบทแทรกนั้น เขาตั้งใจให้เป็นแก่นเรื่องแฝงมากกว่าเป็นนิทานเปรียบเทียบ ดังปรากฏในข้อความที่เอ็ดมันด์ วิลสัน (Edmund Wilson) ให้ความเห็นว่า “ความเป็นอยู่ของตระกูลใจดีเกือบอยู่ในระดับเดียวกับสัตว์” การมุ่งหน้าไปแคลิฟอร์เนียก็คือการเป็นเพื่อน และเสียดสีถึงสัตว์ แมลง และนกนั่นเอง รวมถึงพรรณนาที่ชัดเจนของเขาต่ออสังขัตตญาณทางเพศ ความตายและหน้าที่ตามธรรมชาติของร่างกาย ดังนั้น เราจึงอาจสรุปได้ว่าความขัดแย้งของการแสดงออก มิใช่อยู่ที่การควบคุมข้อมูลของสไตน์เบ็ค แต่อยู่ที่ความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการใช้ปรัชญาที่เข้ากันไม่ได้ของเขาต่างหาก เช่น ความรู้สึกเห็นใจในลัทธิคอมมิวนิสต์ ก็เข้ากันไม่ได้กับลัทธิปัจเจกบุคคลนิยม ของ เจฟเฟอร์สัน รวมทั้งความเชื่อส่วนตัวของเขาใน “ประชาชน” และความไม่เชื่อในความทัดเทียมกันขององค์การ ล้วนเป็นความขัดแย้งของการแสดงออกทั้งสิ้น และนี่คือสิ่งที่นำเราสู่คำถามเกี่ยวกับความสำเร็จของฉากสรุป ในโรงนา ฉากซึ่งเสนองานทางนาฏกรรมที่ให้ตระกูลใจดีอยู่ในกับดัก ทีโอดอร์ พอลล็อก (Theodore Pollock) ได้แย้งว่า ฉากนี้ทำให้การดำเนินแก่นเรื่องจากจุดเริ่มต้นแห่งความแห้งแล้ง ไร้พืชผลนำไปสู่การเปิดเรื่องที่สุดสมบูรณหรือการสร้างผลผลิตใหม่ แต่เบิร์นส์เสนอว่ากรณีนี้เป็นความตรงกันข้ามอย่างชัดเจน การมีฝนมิใช่เพียงทำให้ความแห้งแล้งหมดสิ้นไปเท่านั้น แต่ยังเกิดน้ำท่วมทำลายชีวิตผู้คนได้ด้วย เพราะนี่มีฝนอ่อนๆ ในฤดูใบไม้ผลิ แต่เป็นฝนห่าใหญ่ และหลังจากนั้นธรรมชาติก็เขียวชดด้วยปีเริ่มต้นใหม่ ตระกูลใจดี จะว่างานทั้งสามเดือน นอกจากนี้ ขณะที่โรซา ซาร์น พยาบาลชายชรา ก็อาจทำให้น่าที่ถึงความรักของมนุษย์ในภาวะการณ์ที่ไม่เป็นใจได้เช่นกัน

เบิร์นส์ แสดงพรรณนาด้วยการเปรียบเทียบกับ

ตอนจบในนวนิยายเรื่อง **ไลท์ อิน ออกัส (Light in August)** ของ วิลเลียม โฟล์กเนอร์ ซึ่งมีสัญลักษณ์ที่ได้จากการเกิดใหม่ของเด็กที่เกิดจากลينا โกรฟ และโจ คริสต์มาส โดยมีความหมายว่า คนรุ่นใหม่อาจเกิดจากความผิดพลาด ความไม่เจ່าย และความใจอ่อนของคนรุ่นเก่า ในเรื่อง **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** ก็เช่นกัน สัญลักษณ์รูปแม่พระมาดอนนาหวักลบซีให้เห็นถึงข้อยืนยันเช่นนั้น แม้มีการช่วยเหลือชีวิตแต่แต่ไม่มีการเกิดใหม่ และเป็นที่น่าสังเกตว่าคนในชั่วอายุแรกและชั่วอายุที่สี่ตายหมดแต่คนในช่วงอายุที่รอดเหลืออยู่ก็ถูกสิ่งแวดล้อมปัจจุบันดักอยู่

การปิดเรื่องของ **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** ทำหน้าที่เต็มๆ เช่นเดียวกับเรื่อง **อักเคิลเบอร์รี่พินน์** ของมาร์ก ทเวน ในฐานะผู้อ่าน เราอาจให้ความสนใจในประโยคสุดท้ายเพียงสองสามบรรทัด แต่ถ้าพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของการปิดเรื่องกับเนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง เราก็จะเห็นข้อยืนยันที่บางเบาเคลือบบัง เหตุผลที่อาจจะไม่มีใครสมเหตุสมผลเท่าที่ควรนัก (Stuart L. Burns. 1982:100-104)

บทสรุป

นวนิยายเรื่อง **เดอะ เกรฟส์ ออฟ แรท** หรือ **ผลพวงแห่งความคับแค้น** ของ จอร์จ สไตน์เบ็ค ซึ่งพิมพ์เผยแพร่เมื่อปี 1939 และได้รับรางวัลโนเบล สาขาวรรณคดี เมื่อปี 1962 เป็นนวนิยายประห้วง

สังคมหรือวรรณกรรมกรรมมาซีฟ เป็นเรื่องราวการต่อสู้ของผู้ย้ายถิ่นที่หนีความแห้งแล้งของมลรัฐโอคลาโฮมาไปยังดินแดนแห่งความอุดมสมบูรณ์ของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย

เนื่องจากจอร์จ สไตน์เบ็คเป็นชาวแคลิฟอร์เนียในแถบหุบเขาซาลีนัสและแหลมมอนเทอร์เรย์ ซึ่งเป็นแหล่งกสิกรรมใหญ่ของแคลิฟอร์เนีย นวนิยายเรื่องนี้จึงใช้ฉากและบรรยากาศของบ้านเกิดเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับในนวนิยายอีกหลายเรื่อง

บทความของฟรีแมน แซมบีนีย์ กล่าวถึงบริเวณที่เป็นหุบเขาซาลีนัส และมอนเทอร์เรย์ว่าสไตน์เบ็คใช้เป็นฉากและบรรยากาศของนวนิยายเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

และเรื่องด้วย สไตน์เบ็ค เขียนนวนิยายเรื่องนี้อย่างสมจริงไม่ว่าจะเป็นฉากและบรรยากาศ การสร้างบทบาทและบุคลิกลักษณะนิสัยตัวละครตลอดจนประสบการณ์ จริงเกี่ยวกับผู้อพยพ ทำให้นวนิยายเรื่องนี้มีลักษณะก้ำกึ่งระหว่างนวนิยาย กับเอกสารทางสังคม และเพราะความมีชื่อเสียงของนวนิยาย เป็นเหตุให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์และมีการตรวจสอบเกี่ยวกับข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ปรากฏในนวนิยาย ทั้งในรูปของการอภิปรายถกเถียงและบทความ บทวิเคราะห์วิจารณ์ต่าง ๆ ผู้เขียนนวนิยายเองก็ถึงกับมีจดหมายและบทความชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลที่มีการถกเถียงกัน ดัง

ปรากฏในบทความของปีเตอร์ ลิสกา ที่กล่าวถึงการวิพากษ์วิจารณ์ของ บรรดานักวิชาการและนักวรรณกรรม วิจารณ์หลายคน รวมทั้งการเปรียบเทียบเทคนิคการเขียนของสไตน์เบ็ค กับตอลสตอลด้วย

ประเด็นการถกเถียงและ วิพากษ์วิจารณ์อีกประเด็นหนึ่ง คือ การใช้สัญลักษณ์ฝุ่นและเต่า โดยเฉพาะการใช้สัญลักษณ์เต่าและ เปรียบเทียบกับตระกูลโจด ซึ่งเป็น ตัวละครสำคัญในเรื่อง มีปรากฏใน บทความของสจ๊วต แอล. เบิร์น ด้วย บทความของลิสกา กล่าวถึง โครงสร้างและเนื้อหาของนวนิยาย เรื่อง **ผลพวงแห่งความคับแค้น** ว่า

มีสามภาคคือเนื้อหาเกี่ยวกับความแห้งแล้งที่โอคลาโฮมา การเดินทางอพยพของตระกูลโจด และการเผชิญโชคที่ แคลิฟอร์เนีย โครงเรื่องนี้อาจได้ต้นเค้าจากคัมภีร์ไบเบิล คัมภีร์เก่า เนื่องจากเนื้อหาของสามภาคของนวนิยายตรงกับ เนื้อหาในคัมภีร์ไบเบิล คือการก่อกบฏในอียิปต์ การอพยพ ของชาวยิว (นอกจากอียิปต์) และการพักแรมในแผ่นดิน ของแคนาน แม้แต่ชื่อเรื่องนวนิยายก็ได้จากคัมภีร์ ซึ่ง สไตน์เบ็คใช้อยู่เป็นสัญลักษณ์แทนความอุดมสมบูรณ์ ขณะที่บทความของสจ๊วต แอล. เบิร์นส์ กล่าวถึง บทบาทของเต่าที่คล้ายกับการผจญภัยของตระกูลโจด มีการวิเคราะห์ทิศทางการเดินทาง และความสัมพันธ์ ระหว่างตัวละครเอกกับเต่า การเปรียบเทียบบุคลิก ลักษณะ ของตัวละครกับรูปร่างลักษณะของเต่า เปรียบเทียบ ตอนจบของ **ผลพวงแห่งความคับแค้น** กับตอนจบของ นวนิยายเรื่อง **ไลต์ อิน ออกัส** ของวิลเลียม โพล์กเนอร์ นักเขียนชาวอเมริกันรางวัลโนเบลอีกคนหนึ่ง

บรรณานุกรม

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. “นำเที่ยวบ้านเกิดของ จอห์น สไตน์เบ็ค” **โลกหนังสือ**. 3(3) ธันวาคม 2522.

อนันต์ชัย เลานะพันธุ์. “The Grapes of Wrath กับความสำเร็จ ของ จอห์น สไตน์เบ็ค” **โลก หนังสือ**. 6(8) พฤษภาคม 2526.

Burns, Stuart L. “The Turtle or Gopher : Another Look at the Ending of the Grapes of Wrath” in **Twentieth Century Interpretations the Grapes of Wrath : A Collection of Critical Essays**. Edited by Robert Con Davis. New Jersey: Prentice-Hall, Inc. Englewood Cliffs, 1982.

Champney, Freeman. “John Steinbeck, Californian”. in **Steinbeck : A Collection of Critical Essays**. Edited by Robert Murray Davis . New Jersey: Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1972.

Davis, Robert Con. “Introduction.” in **Twentieth Century Interpretations the Grapes of Wrath : A Collection of Critical Essays**. Edited by Robert Con Davis. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1982.

Lisca, Peter. “The Grapes of Wrath”. in **Steinbeck: A Collection of Critical Essays**. Edited by Robert Murray Davis. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1972.

Merriam-Webster's Encyclopedia of Literature. Massachusettes: Merriam-Webster, Incorporated. Publishers Springfield, 1995.